

הַלְבוֹת מַעֲיֵלָה פָּרָק ה

א. אֶחָד הַמִּקְדִּישׁ לְבִדֵּק הַבֵּית דָּבָר הָרְאוּי לַחֲזֹק הַבִּדָּק, כְּגוֹן אֶבֶן אוֹ קוֹרָה, אוֹ הַמִּקְדִּישׁ לְבִדֵּק הַבֵּית דָּבָר הָרְאוּי לַמְּזִבַּח, כְּגוֹן כִּבְשִׁים וְתוֹרִים, אוֹ הַמִּקְדִּישׁ לַמְּזִבַּח דָּבָר הָרְאוּי לְבִדָּק הַבֵּית, כְּגוֹן אֶבֶן וְקוֹרָה, אוֹ הַמִּקְדִּישׁ לָזֶה וּלְזֶה דְּבָרִים שְׂאִינָן רְאוּיִין לֹא לָזֶה וְלֹא לָזֶה, כְּגוֹן הַמִּקְדִּישׁ תְּרַנְגוּלִין וְחֻמָּץ וְצִיר אוֹ קֶרֶקַע, אִפְלוּ הַקִּדְשׁ אֲשֶׁפָּה מְלֹאָה זָבַל אוֹ עֹפֶר אוֹ אֶפֶר מוֹעֲלִין בְּכָלֵן מַשְׁעָה שֶׁהִקְדָּשׁוֹ, עַד שִׁיפְדוּ דְּבָרִים הָרְאוּיִין לְהַפְדוֹת.

ב. כָּל קִדְשֵׁי בִדָּק הַבֵּית, עִם דְּבָרִים שְׂמוֹעֲלִין בָּהֶן מִקְדָּשֵׁי מְזִבַּח מַצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לַמַּעֲיֵלָה; וְאִם נִהְנֶה בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה מִכָּלֵן, מַעַל. אֲכָל וְהֶאֱכִיל אֶת חֲבֵרוֹ, אוֹ נִהְנֶה וּמִהֲנֶה חֲבֵרוֹ אֲכִילָתוֹ וְהִנִּית חֲבֵרוֹ, אוֹ אֲכִילַת חֲבֵרוֹ וְהִנִּיתוֹ כָּלֵן מַצְטָרְפִין לַמַּעֲיֵלָה; וְאִם נַעֲשֶׂה מִן הַכָּל הִנִּיָּה בְּפְרוּטָה, מַעַל.

ג. הַמַּעֲיֵלָה מַצְטָרְפַת לְזִמָּן מְרַבָּה. פִּיּוּצָד: נִהְנֶה הַיּוֹם מִן הַהִקְדָּשׁ, וְנִהְנֶה לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים בְּהַעֲלֵם אֶחָד הָרִי אֱלוֹ מַצְטָרְפִין לְפְרוּטָה, וּמַעַל.

ד. אֵין מַעֲיֵלָה, אֲלֹא בַתְלוּשׁ מִן הַקֶּרֶקַע; אֲבָל הִנֵּהנָה בַּקֶּרֶקַע עֲצָמָה, אוֹ בַמַּחְבֵּר לָהּ לֹא מַעַל, אִפְלוּ פָּגָם. פִּיּוּצָד: הַחֹרֶשׁ שְׂדֵה הַקִּדְשׁ, אוֹ הַזּוֹרֵעַ בָּהּ פָּטוּר; נָטַל מֵאַבְקָה, וְנִהְנֶה בּוֹ, וּפְגָמָה מַעַל. הִדָּשׁ בְּשְׂדֵה הַקִּדְשׁ, מַעַל שֶׁהָאֶבֶק שָׁלָה מוֹעִיל לְשְׂדֵה, וְהָרִי נִהְנֶה בְּאַבְקָה, וּפָגָם הַשְּׂדֵה. וְכֵן אִם חָרַשׁ שְׂדֵה הַקִּדְשׁ, כְּדִי לְהַעֲלוֹת אֶבֶק לַעֲשֹׁב שְׁנָתָן בָּהּ, וְנָטַל הָעֵשֶׁב מַעַל.

ה. הִדָּר בַּמַּעֲרַת הַקִּדְשׁ, אוֹ בְּצֵל אֵילָן, אוֹ שׁוֹכֵךְ שְׂלֵה־קִדְשׁ אֶף עַל פִּי שְׁנֵהנָה, לֹא מַעַל; וְכֵן הַמִּקְדִּישׁ בֵּית בְּנוֵי הִדָּר בּוֹ, לֹא מַעַל. אֲבָל הַמִּקְדִּישׁ עֲצִים וְאַבְנִים, וּבִנָּה בָּהֶן בֵּית הִדָּר שָׁם, מַעַל כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר.

ו. גְּדוּלֵי הַקִּדְשׁ, מוֹעֲלִין בָּהֶן. פִּיּוּצָד: הַקִּדְשׁ שְׂדֵה, וְהוֹצִיָּאָה עֹשֶׁבִים, אֵילָן, וְעֵשֶׂה פְּרוֹת מוֹעֲלִין בָּהֶן; אֲבָל הַמִּקְדִּישׁ אֶת הַבּוֹר רִיקָן, וְאַחֲרַי כֶּךָ נִתְמַלָּא מִיָּם, הַקִּדְשׁ אֲשֶׁפָּה, וְאַחֲרַי כֶּךָ נִתְמַלָּאת זָבַל, שׁוֹכֵךְ, וְנִתְמַלָּא יוֹנִים הוֹאִיל וְאִינָן גְּדוּלֵי הַקִּדְשׁ, אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן. וְכֵן הַזָּבַל וְהַפֶּרֶשׁ שֶׁבַחֲצַר הַקִּדְשׁ לֹא נִהְנִין, וְלֹא מוֹעֲלִין; וּמָה יַעֲשֶׂה בָּהֶן, יִמָּכְרוּ וַיִּפְלוּ דְּמִיָּהֶן לְלִשְׁפָּה.

ז. מַעֲיֵן שֶׁהוּא יוֹצֵא מִתּוֹךְ שְׂדֵה הַקִּדְשׁ אֲסוּר לְהִנּוֹת בְּמִים שְׂוִיּוֹצְאִין מִמֶּנּוּ, בְּתוֹךְ הַשְּׂדֵה; וְהִנֵּהנָה, לֹא מַעַל. יֵצְאוּ הַמִּים חוּץ לְשְׂדֵה, מִתֵּר לְהִנּוֹת בָּהֶן. עֲרֻבָה הַגְּדֻלָּה בְּשְׂדֵה הַקִּדְשׁ לֹא נִהְנִין, וְלֹא מוֹעֲלִין.

ח. אֵילָן שְׂלֵה־הַדְּיוּט הַסְּמוּךְ לְשְׂדֵה הַקִּדְשׁ, וְשֶׁרָשָׁיו יוֹצְאִין בְּתוֹךְ הַשְּׂדֵה אִם בִּינוּ לְבֵין הַשְּׂדֵה עַד שֶׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה הָרִי אוֹתָן הַשֶּׁרָשִׁין שֶׁבְּתוֹךְ הַשְּׂדֵה אֲסוּרִין, וְהִנֵּהנָה בָּהֶן לֹא מַעַל; הִיָּה הָאֵילָן רְחוֹק יֵתֵר עַל שֶׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה, הִנֵּהנָה בָּהֶן מַעַל.

ט. אֵילָן שְׂלֵה־הַקִּדְשׁ הַסְּמוּךְ לְשְׂדֵה הַדְּיוּט, וְשֶׁרָשָׁיו יוֹצְאִין בְּתוֹךְ הַשְּׂדֵה אִם הִיָּה בְּתוֹךְ שֶׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה, מוֹעֲלִין בָּהֶן; הִיָּה רְחוֹק יֵתֵר עַל שֶׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה אוֹתָן הַשֶּׁרָשִׁין שֶׁבְּתוֹךְ שְׂדֵה הַדְּיוּט, לֹא נִהְנִין וְלֹא מוֹעֲלִין.

י. קֵן שֶׁבְּרָאשׁ הָאֵילָן שְׂלֵה־הַקִּדְשׁ, שֶׁכָּנָה אוֹתוֹ הָעוֹף מַעֲצִים וְעֹשֶׁבִים וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן כָּל הַקֵּן עִם הַפִּיּוּצָד שֶׁבּוֹ עִם הָאֲפְרוּחִים

הַצְרִיכִין לְאָמֵן, אֵין נִהְיִין בָּהֶן; וְהִנֵּהנָה, לֹא מַעַל. הַמְקֻדֵּשׁ
אֶת הַיַּעַר מוֹעֲלִין בְּכָלוֹ, בֵּין בְּאֵילָנוֹת, בֵּין בְּכָל קֵן שֶׁבְּרֹאשׁ
הָאֵילָנוֹת, אוֹ שְׂבִינִיָּהֶן.

יא. גִּזְבָּרִים שֶׁשָּׁפוּ עַצֵּי הַקֹּדֶשׁ, וְקָצְצוּ אוֹתָן מוֹעֲלִין בְּאוֹתָן
הַעֲצִים הַקְּטָנִים שֶׁחֲתָכוּ בַּעַת שֶׁקָּצְצוּ; אָבֵל אֵין מוֹעֲלִין לֹא
בְּשָׁפוּי, וְלֹא בְּנִסְרָת, וְלֹא בְּנִבְיָה שֶׁלְּעֲצִים, וְהוּא הַגּוֹף הַקָּשָׁה
הַעֲגוּל שֶׁבְּתוֹךְ הָעֵץ הַדּוֹמָה לִיבֻלֶת שֶׁלֹּא יִצְלַח לְמַלְאכָה.

יב. הַמְקֻדֵּשׁ עֲבָדוֹ אֵין מוֹעֲלִין בוֹ, וְלֹא בְּשַׁעְרוֹ, אִף עַל פִּי
שֶׁהוּא עוֹמֵד לְהַגְזֹז: מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַבֵּר לוֹ; וְכָל זֶמֶן שֶׁהוּא
מְחַבֵּר, הוֹלֵךְ וּמִשְׁבִּיחַ.

יג. הַזּוֹרֵעַ פְּרוֹת הַקֹּדֶשׁ, פּוֹדֶה אוֹתָן בְּשַׁעַת זְרַעָן; וְאִף עַל פִּי
שֶׁלֹּא פָּדָה הָרִי הַגְּדוֹלִין חֲלִין, וְאֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן, וְאֵין מְשַׁלְּמִין
מֵהֶן קֶרֶן וְחֻמָּשׁ, וְחֵיבִין בַּחֲלָה.

יד. שְׁמָרִים שֶׁלֹּהֶקֶדֶשׁ שֶׁנָּתַן עֲלֵיהֶם מִים רֹאשׁוֹן וְשֵׁנִי וְשְׁלִישִׁי,
אָסוּר לִהְנוֹת בוֹ; וְהִנֵּהנָה, לֹא מַעַל. רְבִיעִי, מִתֵּר. בְּמָה דְּבָרִים
אֲמוּרִים, בְּקֻדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת; אָבֵל קֻדְשֵׁי מִזְבֵּחַ, אִף מְרִבְעִי
וְאֵלֶּךְ לְעוֹלָם אָסוּר.

טו. הַמְקֻדֵּשׁ תִּרְנַגְלֶת לְמִזְבֵּחַ מוֹעֲלִין בָּהּ, וּבְבִיצָתָהּ; הַקֻּדֵּשׁ
חֲמוּר לְמִזְבֵּחַ מוֹעֲלִין בָּהּ, וּבַחֲלָבָה. הַקֻּדֵּשׁ תוֹרִים לְבֶדֶק הַבַּיִת
מוֹעֲלִין בָּהֶן וּבְבִיצֵיהֶן, כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

טז. כְּתָנוֹת כֶּהֱנָה שֶׁבָּלוּ מוֹעֲלִין בָּהֶן, כִּשְׂאֵר קֻדְשִׁים; וְהַחֲדָשִׁים
הוֹאִיל וְנִתְּנוּ לִהְנוֹת בָּהֶן, אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן.

יז. קֻדְשֵׁי גוֹיִים אִם לְבֶדֶק הַבַּיִת הַקֻּדֵּשׁ, מוֹעֲלִין בָּהֶן. וְאִם
קֻדְשֵׁי מִזְבֵּחַ הֵן אֵין בָּהֶן מַעֲיֵלָה מִן הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּקִרְבָּנוֹת
”דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל” (ויקרא א, ב); אָבֵל אָסוּר לִהְנוֹת בָּהֶן,
מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים.

יח. קוֹל וּמִרְאָה וְרִיחַ שֶׁלֹּהֶקֶדֶשׁ לֹא נִהְיִין, וְלֹא מוֹעֲלִין. בְּמָה
דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁהְרִיחַ הַקְּטָרֶת אַחֵר שֶׁעָלָת הַתִּימָרֶת; אָבֵל
אִם הַרִיחַ בְּקֻטְרֶת כִּשְׁתַּעֲלָה תִימָרָתָהּ, מַעַל.

הַלְבוֹת מַעֲיֵלָה פֶּרֶק ו

א. יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהָאֵדָם נִהְנֶה בָּהֶן, וְלֹא יִפְגְּמוּ כְּגוֹן הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ
בְּכָלִי זֶהָב טָהוֹר; וְיֵשׁ דְּבָרִים שֶׁיִּפְגְּמוּ כְּגוֹן בְּגָדִים, וְכָלִי כֶּסֶף
וְנִחְשֵׁת וּבְרָזָל, וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן. וְהִנֵּהנָה בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה מִן הַהֶקֶדֶשׁ
שֶׁאֵינוֹ מְחַבֵּר בְּקִרְקַע אִם נִהְנֶה בְּדָבָר שֶׁאֵין בוֹ פֶּגֶם, כְּגוֹן
שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָלִי זֶהָב שֶׁלֹּהֶקֶדֶשׁ מַעַל.

ב. נִהְנֶה בְּדָבָר שֶׁיִּפְגֵּם כְּגוֹן שֶׁלִּבַּשׁ בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ, אוֹ בָּקַע בְּקִרְדָּם
לֹא מַעַל, עַד שֶׁיִּפְגֵּם בַּהֶקֶדֶשׁ בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה בְּאוֹתוֹ דְּבָר עֲצָמוֹ
שֶׁנִּהְנֶה בוֹ, וְיִתְּכּוֹן לִהְנוֹת וְיִפְגֵּם וְיִהְיֶה כְּאַחַת.

ג. נִהְנֶה בְּכַחְצֵי פְּרוּטָה וּפֶגֶם בְּכַחְצֵי פְּרוּטָה, אוֹ שֶׁנִּהְנֶה בְּשׁוּוֹה
פְּרוּטָה וּפֶגֶם בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה בְּדָבָר אַחֵר, וְלֹא נִהְנֶה בְּמָה שֶׁפֶּגֶם
וְלֹא פֶגֶם בְּמָה שֶׁנִּהְנֶה הָרִי זֶה לֹא מַעַל: עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּשׁוּוֹה
פְּרוּטָה, וְיִפְגֵּם בְּאוֹתָהּ הִנֵּה בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה בְּדָבָר עֲצָמוֹ.

ד. פיצד: הרי שהתיר מטלית מבגד הקדש, ותפרה בבגדו ולבשה ונהנה בה בשווה פרוטה, והפסיד בבגד שהתירה ממנו בשווה פרוטה, ולא הפסיד במטלית כלום הרי זה לא מעל: מפני שנהנה בדבר, ופגם בדבר אחר. וכבר בארנו שנהנה ומהנה חברו מצטרף, ואפלו לזמן מרבה.

ה. קדשי קדשים התמימים, שתלש מצמרן כיון שנהנה בפרוטה מעל, אף על פי שלא פגם: שהרי הן דומין לכוס שלזהב, שאינו נפגם שאין תלישת הצמר פוסלת אותן מלקרב. אבל אם נפל בהן מום הואיל ולמכירה עומדין, והגזה פוגמת דמיהן לא מעל, עד שיהנה ויפגם בפרוטה. תלש מהן אחר שמתו כיון שנהנה, מעל: שאין פגם למתה; ומעילה זו מדבריהם, כמו שבארנו.

ו. המועל בקדשי בדק הבית כיון שמעל בשגגה נתחלל הקדש, וזה שיהנה אחריו פטור. מעל בזדון הואיל ואינו חייב בקרבן מעילה לא נתחלל הקדש, אלא הרי הוא בהויתו, ואם בא אחר ונהנה בו בשגגה, מעל.

ז. במה דברים אמורים, בשמעל בקדש, והוציאו בתורת חלין, והקנהו לאחר; אבל אם נהנה בו, ופגמו, ולא הקנהו לאחר יש בו מועל אחר מועל. ואין מועל אחר מועל במקדשין, אלא בבהמה וכלי תשמיש בלבד.

ח. פיצד: בקע בקרדם שלהקדש, ונהנה בפרוטה ופגם, ובא חברו ובקע בו, ונהנה ופגם, ובא חברו ובקע בו, ונהנה ופגם כלם מעלו; נטל הקרדם, ונתנו לחברו הוא מעל, אבל חברו לא מעל.

ט. שתה בכוס שלזהב, ונהנה בפרוטה, ובא חברו ושתה, ונהנה, ובא חברו ושתה, ונהנה כלם מעלו; נטל הכוס, ונתנו לחברו מתנה, או מכרו הוא מעל, וחברו לא מעל.

י. רכב על גבי החמור, ונהנה בפרוטה ופגם, ובא חברו ורכב עליו, ונהנה ופגם, ובא חברו ורכב עליו, ונהנה ופגם כלם מעלו; נתן החמור לחברו מתנה, או מכרו, או שכרו הוא מעל, וחברו לא מעל. וכן המשאיל קרדם שלהקדש הוא מעל לפי טובת הננה שבו, וחברו מתר לבקע בו לכתחלה; והוא הדין לבהמה.

יא. בהמת קדשי מזבח אינה כן אלא יש בה מועל אחר מועל, על כל פנים. פיצד: תלש מן החטאת, ובא חברו ותלש, ובא חברו ותלש כלן מעלו; וכן אם נתנה לחברו, וחברו לחברו כלן מעלו. ויראה לי שדין המנחות, והעופות, והנסכים, וכלי שרת כדין הבהמה: שכלן קדשת הגוף הן.

יב. בהמת קדשי קדשים שנפל בה מום הואיל והיא עומדת לפדיון הרי היא כקדשי בדק הבית, שהיא קדשת דמים; ואם נתנה לחברו, וחברו לחברו הראשון בלבד מעל.

יג. אמרו חכמים, שהנוטל אבן או קורה שלהקדש, ונתנה לחברו שניהם מעלו; ואם נתנה לזה הגזבר שהיתה תחת ידו הוא מעל, והגזבר לא מעל. ויראה לי שאין אלו הדברים אמורים, אלא במועל בזדון שהרי לא נתחלל הקדש.

יד. הנוטל פרוטה שלהקדש, על דעת שהיא שלו לא מעל עד

שְׂוִיצִיא אוֹתָהּ בַּחֲפָצָיו, אוֹ עַד שְׂיִתֵּן אוֹתָהּ בְּמִתְנָה. נִתְּנָה לַחֲבֵרוֹ
הוּא מַעַל, וַחֲבֵרוֹ לֹא מַעַל: שְׂאִין מוֹעֵל אַחֵר מוֹעֵל בְּשֹׂאֵר
הַקִּדְּשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. וְכֵן כָּל כְּיוֹצֵא בְּזֶה.

זו. נָטַל אָבֵן אוֹ קוֹרֶה שֶׁלֹּה־קִדְּשׁ לֹא מַעַל, שֶׁהָרִי לֹא נִהְנֶה עֲדִין.
בָּנָה אוֹתָהּ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, מַעַל; נִתְּנָה עַל גְּבִי חִלּוֹן שֶׁבִּתְקָרָה, וְלֹא
חִבְרָה לֹא מַעַל, עַד שִׁידוּר תַּחֲתִיָּה בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה: שְׂאִין זֶה
הֵנִיָּה הַנִּכְרֶת.

זו. נָטַל פְּרוּטָה שֶׁלֹּה־קִדְּשׁ, וְנִתְּנָה לְבָלֵן אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא רָחֵץ
מַעַל, שֶׁהָרִי נִהְנֶה בְּהִיּוֹתוֹ רוֹחֵץ בְּכָל עֵת שִׁירְצָה. וְכֵן אִם נִתְּנָה
לְאַחַד מִבְּעָלֵי אֲמֻנוֹת מַעַל, אֵף עַל פִּי שֶׁעֲדִין לֹא עָשׂוּ מְלָאכָתוֹ.
קָנָה בָּהּ חֲפֵץ, וְלֹא מָשַׁךְ אִם מִן הַגּוֹי, מַעַל; וְאִם מִיִּשְׂרָאֵל, לֹא
מַעַל.

יז. הַמוֹצִיא מַעוֹת הַקִּדְּשׁ בְּצִרְכּוֹ, עַל דַּעַת שֶׁהֵן חֲלִין אֵף עַל פִּי
שֶׁלֹּא הוֹצִיָּאן בְּדַבְּרֵי חַל, מַעַל. פִּיֶּצֶד: הַמְּבִיא חֲטָאתוֹ וְאִשְׁמוֹ
וּפִסְחוֹ מִן הַקִּדְּשׁ, וְכֵן מַחֲסֵר כִּפְּרָה שֶׁהֵבִיא כִּפְּרָתוֹ מִן הַקִּדְּשׁ
מַעַל; וְכָלֶם, אֵין מוֹעֲלִין עַד שִׁיזְרֹק הַדָּם.

יח. לְפִיכֶךְ הַמְּבִיא מִנְחוֹת וְנִסְכִּים וְלָחֶם תּוֹדָה מִן הַקִּדְּשׁ אֵף
עַל פִּי שֶׁעֵבֶר עֲבָרָה לֹא מַעַל, שְׂאִין כָּאֵן זִרְיָקַת דָּם לְכַפֵּר עָלָיו.
נָתַן שְׁקָלוֹ מִמַּעוֹת הַקִּדְּשׁ כְּשִׁיתְרָמוֹ הַתְּרוּמָה, וְיִקְנֶה מִמֶּנָּה אֶפְלוֹ
בְּהֶמָּה אַחַת, וְיִזְרֹק דָּמָה יַמַּעַל הַשּׁוֹקֵל, שֶׁהָרִי חֲלָקוֹ בְּאוֹתָהּ
הַבְּהֶמָּה שֶׁנִּזְרֹק דָּמָה.

יט. הַפְּרִישׁ שְׁקָלוֹ, וְהוֹצִיאוֹ בְּשֹׂאֵר צִרְכּוֹ בֵּין הוּא, בֵּין חֲבֵרוֹ
מַעַל. נִתְּנוֹ לַחֲבֵרוֹ לְשְׁקָלוֹ עַל יָדוֹ, הֵלֵךְ וּשְׁקָלוֹ עַל יָדֵי עַצְמוֹ אִם
כָּבֵד נִתְּרָמָה הַתְּרוּמָה, מַעַל הַשּׁוֹקֵל: שֶׁהַתּוֹרָה תּוֹרֵם עַל הַעֲתִיד
לְהִגְבוֹת כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ בְּשְׁקָלִים, וּכְאֵלוֹ הִגִּיעַ שְׁקָל זֶה לְלִשְׁכָּה;
וְלְפִיכֶךְ מַעַל. וְאִם עֲדִין לֹא נִתְּרָמָה תְּרוּמָה, לֹא מַעַל. וְלַעוֹלָם
אֵין מוֹעֲלִין בְּשִׁירֵי הַלִּשְׁכָּה.

הַלְבוֹת מַעֲלָה פֶּרֶק ז

א. מִי שֶׁשָּׂגַג וְלָקַח הַקִּדְּשׁ אוֹ מַעוֹת הַקִּדְּשׁ, וְנִתְּנוֹ לְשְׁלִיחַ
לְהוֹצִיאוֹ בְּתוֹרַת חֲלִין אִם עָשָׂה הַשְּׁלִיחַ שְׁלִיחוֹתוֹ, הַמְּשַׁלַּח
הוּא שֹׁמֵעַ; וְאִם לֹא עָשָׂה שְׁלִיחוֹתוֹ, אֵלֹא עָשָׂה הַשְּׁלִיחַ מַדַּעַת
עַצְמוֹ הַשְּׁלִיחַ הוּא שֹׁמֵעַ.

ב. פִּיֶּצֶד: בַּעַל הַבֵּית שֶׁאָמַר לְשְׁלוּחוֹ תֵּן לִי מֵאוֹתוֹ בְּשֹׂר לְאוֹרְחִין,
הֵלֵךְ וְנָתַן לָהֶן כֶּכֶר, אוֹ שֶׁאָמַר לוֹ תֵּן לָהֶן כֶּכֶר, וְנָתַן לָהֶן בְּשֹׂר,
אָמַר לְשְׁלוּחוֹ הֵבֵא לִי מִן הַחִלּוֹן, וְהֵבִיא לוֹ מִן הַמַּגְדָּל, אוֹ
שֶׁאָמַר לוֹ הֵבֵא מִן הַמַּגְדָּל, וְהֵבִיא מִן הַחִלּוֹן הַשְּׁלִיחַ מַעַל; וְכֵן
כָּל כְּיוֹצֵא בְּזֶה.

ג. הֵלֵךְ הַשְּׁלִיחַ וְהֵבִיא מִן הַחִלּוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר לוֹ אֵף עַל פִּי
שֶׁאָמַר הַשּׁוֹלַח, לֹא הָיָה בְּלִבִּי שִׁיבִיא אֵלֹא מִן הַמַּגְדָּל בַּעַל הַבֵּית
מַעַל: שֶׁהָרִי עָשָׂה שְׁלִיחוֹת מֵאֲמָרוֹ, וּדְבָרִים שֶׁבְּלִב אֵינֶן דְּבָרִים.
וְאֶפְלוֹ הָיָה הַשְּׁלִיחַ חֲרַשׁ אוֹ שׁוּטָה אוֹ קֶטָן, שְׂאִין לָהֶן שְׁלִיחוֹת
אִם עָשׂוּ כְּמֵאֲמָרוֹ, בַּעַל הַבֵּית מַעַל; וְאִם לֹא עָשׂוּ שְׁלִיחוֹתוֹ,
בַּעַל הַבֵּית פָּטוּר.

ד. אָמַר לְשְׁלוּחוֹ תֵּן לְאוֹרְחֵי חֲתָכָה שְׁלִבְשָׁר, הֵלֶךְ הַשְּׁלִיחַ וְאָמַר לָהֶן טָלוּ שְׁתֵּים שְׁתֵּים בְּעַל הַבֵּית מְעַל, שֶׁהָרִי נַעֲשֶׂה דְּבָרוֹ; וְהַשְּׁלִיחַ פָּטוֹר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מוֹסִיף עַל שְׁלִיחוֹת בְּעַל הַבֵּית, וְלֹא עָקַר אֶת הַשְּׁלִיחוֹת. אָבֵל אִם אָמַר לָהֶם הַשְּׁלִיחַ, טָלוּ שְׁתֵּים שְׁתֵּים מִדַּעְתִּי שְׁנִיָּהֵן מְעַלּוּ. נָטְלוּ הָאוֹרְחִין שְׁלוֹשׁ שְׁלוֹשׁ אֶף הָאוֹרְחִין מְעַלּוּ, מִפְּנֵי שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶן עָשָׂה שְׁלִיחוֹת חִבְרוּ וְהוֹסִיף מִדַּעְתּוֹ: נִמְצָא חִבְרוּ חֵיב לִפִּי שֶׁנַּעֲשׂוּ דְּבָרָיו, וְלֹא נַעֲקָרָה הַשְּׁלִיחוֹת; וְהוּא חֵיב, עַל זֶה שֶׁהוֹסִיף מִדַּעְתּוֹ.

ה. בְּמָה דְּבָרִים אָמּוּרִים, בִּשְׁהִיּוֹ הַחֲתָכוֹת מְקַדְּשֵׁי בְּדֶק הַבֵּית. אָבֵל אִם הָיוּ בֶּשֶׁר עוֹלָה וְכִיּוּצָא בּוֹ, לֹא מְעַל אֲלֵא הָאוֹכֵל בְּלֶבֶד: שֶׁהָרִי הוּא חֵיב בְּאֶסּוּר אַחֵר, יִתֵּר עַל הַמַּעֲיֵלָה; וּבְכָל הַתּוֹרָה כָּלָה אֵין שְׁלִיחַ לְדַבֵּר עֲבָרָה, אֲלֵא בַּמַּעֲיֵלָה לְבָדָה שְׁלֹא יִתְעַרֵּב עִמָּה אֶסּוּר אַחֵר.

ו. הַנּוֹתֵן פְּרוּטָת הַקֹּדֶשׁ לְשְׁלוּחוֹ וְאָמַר לוֹ, הִבֵּא לִי בַּחֲצִיָּה גֵּרוֹת וּבַחֲצִיָּה פְּתִילוֹת, הֵלֶךְ וְהִבִּיא בְּכָלָה גֵּרוֹת, אוֹ בְּכָלָה פְּתִילוֹת, אוֹ שְׂאֵמֶר לוֹ, הִבֵּא לִי בְּכָלָה גֵּרוֹת, אוֹ בְּכָלָה פְּתִילוֹת, הֵלֶךְ וְהִבִּיא בַּחֲצִיָּה גֵּרוֹת וּבַחֲצִיָּה פְּתִילוֹת שְׁנִיָּהֵן פְּטוּרִין: בְּעַל הַבֵּית לֹא מְעַל, שֶׁהָרִי לֹא נַעֲשֶׂת שְׁלִיחוֹתוֹ בַּפְּרוּטָה; וְהַשְּׁלִיחַ לֹא מְעַל, שֶׁהָרִי לֹא עָקַר שְׁלִיחוֹתוֹ בַּפְּרוּטָה.

ז. אָבֵל אִם אָמַר לוֹ, הִבֵּא לִי בַּחֲצִיָּה גֵּרוֹת מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי, וּבַחֲצִיָּה פְּתִילוֹת מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי, וְהֵלֶךְ וְהִבִּיא גֵּרוֹת מִמָּקוֹם פְּתִילוֹת, וּפְתִילוֹת מִמָּקוֹם גֵּרוֹת הַשְּׁלִיחַ מְעַל.

ח. נָתַן לוֹ שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת וְאָמַר לוֹ, הִבֵּא לִי אֶתְרוּג, וְהֵלֶךְ וְהִבִּיא לוֹ בַּפְּרוּטָה אֶתְרוּג וּבַפְּרוּטָה רִמּוֹן הַשְּׁלִיחַ מְעַל, וּבְעַל הַבֵּית פְּטוֹר: שֶׁהָרִי שְׁלָחוֹ לְקִנּוֹת לוֹ אֶתְרוּג שְׁשׂוּוּה שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת; לְפִיכָף אִם הָיָה הָאֶתְרוּג שֶׁהִבִּיא לוֹ בַּפְּרוּטָה, שׂוּוּה שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת שְׁנִיָּהֵן מְעַלּוּ.

ט. הַשּׁוֹלֵחַ פְּרוּטָה בְּיַד שְׁלוּחוֹ לְקִנּוֹת לוֹ בָּהּ חֶפֶץ, וְנִזְכָּר בְּעַל הַבֵּית שֶׁהִיא הַקֹּדֶשׁ, קָדָם שֶׁתִּגִּיעַ לְיַד הַחֲנוּנִי הַשְּׁלִיחַ מְעַל, שֶׁהוּא שׂוֹגֵג; וּבְעַל הַבֵּית כָּבֵד נִזְכָּר, וְאֵין הַמַּזִּיד חֵיב בְּקֶרֶבֶן מַעֲיֵלָה, כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. נִזְכָּר אֶף הַשְּׁלִיחַ, וְיָדַע שֶׁהִיא הַקֹּדֶשׁ, קָדָם שֶׁתִּגִּיעַ לַחֲנוּנִי שְׁנִיָּהֵן פְּטוּרִין מִקֶּרֶבֶן מַעֲיֵלָה; וְהַחֲנוּנִי חֵיב, כְּשִׁיוֹצִיא אוֹתָהּ פְּרוּטָה שֶׁנִּתְעַרְבָּה בְּמַעוֹתָיו שֶׁהָרִי הוּא שׂוֹגֵג.

י. הוֹדִיעוּ לַחֲנוּנִי שֶׁפְּרוּטָה שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ הַקֹּדֶשׁ שֶׁלִּשְׁתֵּן פְּטוּרִין, וְנִתְּפַס הַמָּקוֹחַ לַהֲקֹדֶשׁ. וְכִיצַד יַעֲשֶׂה כְּדִי לְהַצִּיל הַחֲנוּנִי מִן הַחֲטָא, עַד שִׁיִּהְיֶה מִתֵּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַמַּעוֹת: נוֹטֵל פְּרוּטָה שְׁלַחְלִין אוֹ כָּלִי כָּל שֶׁהוּא וְאֹמֵר, פְּרוּטָה שֶׁלְהַקְדֵּשׁ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהִיא מְחַלֶּלֶת עַל זֶה; וְתַעֲשֶׂה אוֹתָהּ פְּרוּטָה אוֹ הַכָּלִי הַקֹּדֶשׁ, וְיִתֵּר הַחֲנוּנִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַמַּעוֹת.

יא. וְכֵן פְּרוּטָה שֶׁלְהַקְדֵּשׁ שֶׁנִּתְעַרְבָּה בְּכָל הַפִּיס, אוֹ שְׂאֵמֶר פְּרוּטָה בְּכִיס זֶה הַקֹּדֶשׁ מְחַלֵּל אוֹתָהּ, וְאַחֵר כֶּף יִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכִיס; וְאִם הוֹצִיא, וְלֹא חָלַל לֹא מְעַל, עַד שִׁיוֹצִיא אֶת כָּל הַפִּיס.

יב. אָמַר פִּיס מִפִּיסֵי הַקֹּדֶשׁ, וְשׁוֹר מִשְׁוֹרֵי הַקֹּדֶשׁ מוֹעֲלִין בְּכָלֶן, וּמוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. כִּיצַד עוֹשֶׂה: מִבִּיא אֶת הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם וְאֹמֵר,

אם הקדש הוא, הרי הוא הקדש, ואם לאו, ההקדש בכל מקום
שהוא מחלל על זה; ויהנה בקטן.

יג. המועל בפחות משווה פרוטה, בין בזדון בין בשגגה משלים
את הקרן; ואינו חייב חמש, ולא קרבן. ויראה לי שאינו לוקה
על פחות משווה פרוטה, אם היה מזיד.

יד. המפקיד מעות אצל בעל הבית, ונשתמש בהן והוציאן בעל
הבית מעל: שהרי אין לו רשות להשתמש בהן, ובעל הפקדון
לא הרשהו. הפקידן אצל שלחני או חנוני, ולא היו חתומין
ולא קשורין קשר משנה הואיל ויש לו רשות מן הדין להשתמש
בהן אם הוציאן, שניהן פטורין: בעל הפקדון פטור, שהרי לא
אמר לו השתמש בהן; והחנוני פטור מפני שאינן קשורין קשר
משנה ולא חתומין, וכאלו השתמש ברשות.

טו. האשה שהכניסה מעות שלהקדש לבעלה, או שהקדיש
מורשה ומת ונפלו לה הקדשות בירשה לכשיוציא הבעל
המעות בחפציו, ימעל.